

Döntéshozatal: egyszerű szótöbbség
Ügyiratszám:4041/2016.

ELŐTERJESZTÉS
Csanádpalota Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2016. december 21-i ülésére

Tárgy: Beszámoló az önkormányzati adóztatásról, a 2016. évi adóhatósági munkáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A képviselő-testület munkatervében a 2016. decemberi ülés napirendjei között szerepel a jegyző beszámolója az önkormányzat adóztatásáról, a 2016. évi adóhatósági munkáról.

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint egyes centrális alárendeltségű szervek- feladat-és hatásköréről szóló 1991. évi XX: törvény 138. § (3) bekezdés g) pontja szerint „ a települési önkormányzat képviselő-testülete a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást.”

Az adóhatósági munkáról szóló beszámoló az előterjesztés mellékletét képezi.

...../2016.12.) önkormányzati határozat

Tárgy: Beszámoló az önkormányzati adóztatásról, a 2016. évi adóhatósági munkáról

Határozati javaslat

Csanádpalota Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal elfogadja a jegyző beszámolóját az önkormányzati adóztatásról, az adóhatóság 2016. évi munkájáról.

Határidő: azonnal

Felelős: Kalászné Slajchó Edit jegyző

Csanádpalota, 2016. december 12.

Kalászné Slajchó Edit
jegyző

melléklet

Beszámoló az önkormányzati adóztatásról,
a 2016. évi adóhatósági munkáról

Az adóhatósági munka ismertetése előtt célszerűnek tartom a jogi szabályozás áttekintését.

A helyi önkormányzatok és szerveik, a köztársasági megbízottak, valamint az egyes centrális alárendeltségű szervek feladat- és hatásköreiről szóló 1991. évi XX. törvény határozza meg a képviselő-testület és a jegyző adóügyi feladat és hatásköreit.

A képviselőtestület adóügyi feladata és hatásköre:

- a) helyi adókat vezethet be;
- b) meghatározza a helyi adó illetékességi területén történő bevezetésének időpontját és időtartamát határozott vagy határozatlan időre;
- c) megállapítja — a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az adóalanyok teherviselő-képességéhez igazodóan a helyi adókról szóló törvényben meghatározott felső (adómaximum) határokra figyelemmel — a működési területén bevezetett helyi adók mértékét;
- d) döntése szerint bővíti a helyi adókról szóló törvényben megfogalmazott mentességi és kedvezményi szabályokat;
- e) meghatározza — a helyi adókról és az adózás rendjéről szóló törvények keretei között — illetékességi területén a helyi adózás részletes szabályait;
- f) építmény- és telekadó bevezetése esetén meghatározza az adóalap megállapításának módját;
- g) a jegyző beszámoltatása útján ellenőrzi az adóztatást;
- h) tájékoztatja a lakosságot a helyi adókból származó bevételek összegéről;

A jegyző adóügyi feladata és hatásköre:

- a) biztosítja a hatáskörébe utalt a helyi és a központi adójogszabályok területén való érvényesítését;
- b) előkészíti a központi adójogszabályokból eredő helyi képviselőtestületi rendeletalkotást, így a — képviselőtestület döntése alapján bevezetendő — helyi adórendeletet;
- c) biztosítja a helyi adókról szóló törvény, illetve a képviselőtestület adózással kapcsolatos rendeleteinek végrehajtását;
- d) külön jogszabály rendelkezése alapján, az ügyfél kérelmére vagy hatóság megkeresésére kiállítja, illetőleg megküldi az adó- és értékbizonyítványt;
- e) intézi a hatáskörébe tartozó központi adókkal, valamint a helyi adókkal összefüggő bejelentéseket, kérelmeket, teljesíti a hatáskörébe tartozó ügyekkel kapcsolatos megkereséseket, megkeresésre környezettanulmányt készít;
- f) előkészíti a települési önkormányzat hatáskörébe tartozó méltányossági ügyeket;
- g) határozata és egyéb intézkedése elleni fellebbezéseket — ha döntését saját hatáskörében nem módosítja, vagy nem vonja vissza — felterjeszt az elbírálásra jogosult szervhez;
- h) az önkormányzat gazdálkodásának megalapozásához bevételi javaslatokat dolgoz ki; tájékoztatja a település lakosságát és a gazdálkodó szervezeteket adókötelezettségük teljesítésének elősegítése érdekében az adójogszabályok előírásairól;
- j) ellenőrzi az adójogszabályok érvényesülését, az adókötelezettség teljesítését, valamint az adó befizetések és elszámolások helyességét;
- k) működési területén ellátja a hatáskörébe tartozó adók kivetésével, közlésével, nyilvántartásával, beszedésével, behajtásával, kezelésével, elszámolásával, ellenőrzésével és az információ-szolgáltatással kapcsolatos feladatokat;
- l) az adókötelezettség megállapítása érdekében adatokat gyűjt, tájékoztatást kér, helyszíni szemlét tart;
- m) az adójogszabályokban meghatározott esetekben elvégzi az adókivetést;
- n) felhívja az adóalanyokat az adókötelezettség időben történő teljesítésére;
- o) megindítja az adóbehajtási eljárást a jogerősen megállapított és a késedelmi pótlék mentes fizetési határidőben nem teljesített adótartozásokra, illetőleg a szabályszerűen behajtásra kimutatott más köztartozásokra;
- p) adóbehajtás során érvényesíti az egyetemlegesség szabályait, külön jogszabályban meghatározott feltételek esetén gondoskodik az adótartozás jelzálogjogi biztosításáról;
- r) jogszabályban meghatározott feltételek fennállása esetén behajthatatlanság címén vagy a behajtáshoz való jog elévülése miatt törli a köztartozást, illetőleg megkeresi eziránt a behajtást

kérő szervet. A behajthatatlanság címén törölt adótartozást újból előírja, ha az — a behajtáshoz való jog elévülésén belül — végrehajthatóvá válik;

s) vezeti a jogszabályokban előírt nyilvántartásokat, kimutatásokat és az információszolgáltatás meghatározott rendje keretében adatokat, beszámolókat készít és továbbít.

Az önkormányzati adóhatósági munka elsődleges szabályozását az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) határozza meg. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi XCL. törvény (továbbiakban: Ket.) előírásait az Art. elsődlegessége mellett kell alkalmazni. A végrehajtási eljárásban az Art. mögöttes jogszabályaként a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (továbbiakban: Vht.) előírásai a mérvadóak.

Az egyes adónemekre vonatkozó részletes szabályokat az ún. egyedi adójogszabályok a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.), a gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (továbbiakban: Gjt.), a környezetterhelési díjról szóló 2003. évi LXXXIX. törvény (továbbiakban: Ktd.), valamint a kapcsolódó és végrehajtási rendeletek, az adók módjára történő behajtandó köztartozások esetében ezeket szabályozó alapjogszabályok tartalmazzák.

Külön ki kell emelni az adatok személyes védelmét és az adótitok fontosságát, figyelemmel arra, hogy az adóhatóságot (annak dolgozóit) a hivatali eljárása során tudomására jutott minden irat, adat, tény, körülmény tekintetében titoktartási kötelezettség terheli.

Az önkormányzati adóhatóság címzettje: a jegyző. A jegyző feladat- és hatáskörét a Csanádpalotai Közös Polgármesteri Hivatal szervezetén belül az adóügyi ügyintéző munkáján keresztül gyakorolja, mely az alábbi területekre terjed ki:

- az elsőfokú adóhatósági feladatok ellátása valamennyi adónem vonatkozásában,
- másodfokú adóhatóság felé fellebbezések, végrehajtási kifogások felterjesztése,
- saját adóintézkedések és adók módjára történő tartozások beszedése,
- adószámlák kötelezettségeinek és pénzforgalmának könyvelése,
- kapcsolattartás társhatóságokkal,
- információs jelentések, zárások, adatszolgáltatások elkészítése.

Kiadmányozás rendje:

A kiadmányozás rendjét Jegyzői utasítás szabályozza, mely szerint adóhatósági ügyekben a jegyző a kiadmányozó.

Személyi feltételek:

Az adóhatósági munkát Csanádpalota és Kövegy vonatkozásában 1 fő ügyintéző végzi, aki pénzügy-számvitel szakirányú végzettséggel rendelkezik.

Tárgyi feltételek:

Az adónyilvántartás vezetése a Pénzügyminisztérium által jóváhagyott, a Magyar Államkincstár (továbbiakban: MÁK) által rendszeresített „Onkado” programmal történik. A program karbantartását a MÁK által megküldött programverzió betöltésével, leirati

segédlettel az önkormányzati adóhatósági dolgozó végzi. A program az adóügyi ügyintéző belső hálózatán fut.

A zárási feladatok végzése szerveren keresztül az „Onkado” programból előállított állomány feldolgozásával történik.

Csanádpalota Városi Önkormányzat pályázaton nyert, melynek keretében csatlakozik az ASP rendszerhez. Ennek részeként az önkormányzati adónyilvántartás is 2017.január 1. napjától az ASP önkormányzati adó-szakrendszerrel fog történni. A rendszerhez való csatlakozás első lépéseként megindult a jelenleg használt „Onkado” program adattisztítása, mely jelenleg is folyik A MÁK iránymutatása alapján. A munkatársak képzése megkezdődött, amely folyamatos.

Az adóügyi ügyintéző feladata az alábbi adónemekre, illetve főbb feladatokra terjed ki:

- Gépjárműadó
- Helyi adók (iparüzési adó)
- Talajterhelési díj
- Adók módjára behajtandó köztartozások (egyéb adók és idegen adók)
- Késedelmi pótlék
- Mulasztási bírság
- Hatósági bizonyítványok, adóigazolások kiállítása
- Államigazgatási eljárás illeték beszedése
- Az adószámlák pénzforgalmi könyvelése
- Adatszolgáltatás Magyar Államkincstár felé
- Kapcsolattartás társhatóságokkal.

Az önkormányzat illetékességi területén élő, illetve itt vállalkozási tevékenységet folytató, valamint adóköteles vagyontárggyal rendelkező adózók jelentős része az adóügyi ügyintéző munkáján keresztül találkozik a Polgármesteri Hivatallal. Az itt folyó munka nagyságrendjét részben az ügyiratforgalom, valamint az adótárgyakról készített kimutatás mutatja be:

Ügyirat statisztika:

Ügyirat típusa 2016. év	Főszám (db)	Alsószám (db)	Adótárgyak/ bevallások	2016. év (db)
Iparüzési adó	370	262		
Gépjárműadó	339	150	Iparüzési adó	283
Adó-és értékbizonyítvány	28	36	Gépjárműadó	813
Adóigazolások	16	2		
Adóbehajtás	99	115		
Összesen	852	565		1.096

Az adóhatósági munka jelentős részét kitevő ügyiratok (jogerősítendő határozatok, felszólítások, egyéb hivatalos iratok) kézbesítése térivevényesen történik. Az éves adóbefizetési kötelezettségről szóló értesítők, a törvény által kötelezően minden évben október 31-ig kiküldendő folyószámla-egyenlegközlők iktatással, normál postai küldeményként kerültek postázásra. Az Art. előírása alapján az ügyintézési határidő általánosságban 30 nap, adóigazolás kiadási határidő 5 nap. A pénzforgalom feldolgozása folyamatosan történik.

1. Gépjárműadó:

A Gjt. előírásai alapján az adókötelezettséget érintő változások bejelentése már nem bevallással történik, hanem a közúti közlekedési nyilvántartási szerv, a gépjármű nyilvántartásának adatszolgáltatása alapján. A KEKKH járműnyilvántartásából történő adatletöltés az adóügyintéző által online történik az alábbi rendszerességgel:

az év eleji nyitóállomány február elején, az adókötelezettséget érintő évközi változások érintik minden hónapban

- az átadott január 1-jei állapotnak megfelelő nyitóállomány teljes átvizsgálása, adózói azonosítóval történő ellátása szükséges, az átvizsgált és javított nyitóállomány adózói beazonosítását (kódolását) ezután kell elvégezni;
- a nyitó állomány alapján kell az újonnan adóztatás alá kerülő gépjárművekre egyedi határozatot készíteni, eladás vagy lakcímváltozás miatt kikerült járművek adóztatását ugyancsak határozattal kell megszüntetni;
- azon adózók esetében, ahol a járműállományban nem történt előző évhez változás, egyenlegközlő készítésére kerül sor;
- az év eleji változások fenti átvezetése és az éves adókötelezettség betérhelése után minden adózó részére kinyomtatásra, majd kiküldésre kerül az elkészített irattal (határozat, egyenlegközlő) együtt a befizetéshez szükséges csekk;
- az évközi változásjelentések feldolgozás-előkészítése (átvett adatállomány átnézése, kódolása) havi terminusban történik;

Az adóhatóság kivetéssel (határozat) állapítja meg az adókötelezettséget, és ugyancsak határozattal szüntetheti meg azt a törvényi feltételek fennállása esetén. Az adómentesség biztosítása is határozattal történhet.

A járművek adóztatásának módja jármű nemenként változó:

- tehergépjárművek esetében a súly alapján történik adóztatás, járműtípustól függően a saját tömeg (önsúly) vagy önsúly növelve a terhelhetőség (raksúly) 50%-ára vetítve minden megkezdett 100 kg után 1380,- Ft, légrugós járművek esetében 850,- Ft.
- személyszállító járművek esetében a jármű teljesítménye és gyártási éve képezi az adó alapját az alábbiak szerint:
 - gyártási évében és az azt követő 3 naptári évben 345 Ft/kilowatt,
 - gyártási évet követő 4-7. naptári évben 300 Ft/kilowatt,
 - gyártási évet követő 8-11. naptári évben 230 Ft/kilowatt,
 - gyártási évet követő 12-15. naptári évben 185 Ft/kilowatt,
 - gyártási évet követő 16. naptári évben és az azt követő naptári években 14 Ft/kilowatt.

A gépjármű tulajdonjogában történt változások év közben nincsenek kihatással az adóztatásra, mivel a Gjtv. a tárgyév január 1-jei állapotához köti az adókötelezettséget. Ezen a téren nagyon sok olyan ügy fordult és fordul elő a mai napig, hogy a gépjármű adásvétele kapcsán az új tulajdonos nem íratja át nevére a gépjárművet és a régi tulajdonos (eladó) marad január

1-jén a nyilvántartás szerinti tulajdonos, tehát a Gjt. értelmében az adó alanya. A közúti közlekedés-igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII.28.) Korm. rendelet az eladó részére is előírja a járműnyilvántartó hatóság felé a bejelentési kötelezettséget, és ennek elmaradása esetén a Gjt. szabályozása értelmében csak abban az évnek a december 31. napjával szüntethető meg az adóalanyiság, amelyik évben a jármű eladásának bejelentése megtörtént.

2. Helyi adók:

a) Helyi iparűzési adó:

Településünkön 1999. május 1-jétől került bevezetésre az állandó jelleggel végzett helyi iparűzési adó és az ideiglenes jellegű iparűzési adókötelezettség. Az Art. értelmében a helyi iparűzési adókötelezettség teljesítése önadózással történik. Ennek értelmében az adózó kötelessége bejelenteni az adókötelezettség keletkezésének, változásának, megszűnésének tényét, az adót bevallani és megfizetni.

A Htv. előírása az adókötelezettséget, az adózók körét és az elszámolás módját meghatározza. Az önkormányzatnak a törvény felhatalmazása alapján bizonyos korlátok között az adókedvezmények és az adómérték meghatározásánál van mozgásteret. Az iparűzési adó mértéke a törvényi maximumban, azaz, 2%-ban van megállapítva.

A törvényi szabályozásról néhány kiemelt szempontra vonatkozóan az alábbiakban adok tájékoztatást:

Az adókötelezettség:

35.§ (1) Adóköteles az önkormányzat illetékességi területén állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási tevékenység (továbbiakban: iparűzési tevékenység).

(2) Az adó alanya a vállalkozó.

36.§ Adóköteles iparűzési tevékenység: a vállalkozó e minőségben végzett nyereség-, illetőleg jövedelemszerzésre irányuló tevékenység. Az állandó és ideiglenes jelleggel végzett iparűzési tevékenység:

37.§ (1) A vállalkozó állandó jellegű iparűzési tevékenységet végez az önkormányzat illetékességi területén, ha ott székhellyel, telephellyel rendelkezik, függetlenül attól, hogy tevékenységét részben vagy egészben székhelyén (telephelyén) kívül folytatja.

(2) Ideiglenes jellegű iparűzési tevékenység, ha az önkormányzat illetékességi területén az ott székhellyel, telephellyel nem rendelkező vállalkozó

a) építőipari tevékenységet folytat, illetőleg természeti erőforrást tár fel vagy kutat, feltéve, hogy a folyamatosan vagy megszakításokkal végzett tevékenység időtartama adóéven belül a 30 napot meghaladja, de nem éri el a 181 napot,

b) bármely az a) pontban nem sorolható – tevékenységet végez, ha annak folytatásából közvetlenül bevételre tesz szert, feltéve, hogy egyetlen önkormányzat illetékességi területén sem rendelkezik székhellyel, telephellyel.

Az adókötelezettség keletkezése és megszűnése:

38.§(1) Az adókötelezettség az iparűzési tevékenységmegkezdésének napjával keletkezik és a tevékenység megszűnésének napjával szűnik meg. (2) Az önkormányzat illetékességi területén ideiglenes (alkalmi) jelleggel végzett iparűzési tevékenység esetén a tevékenység végzésének időtartama az irányadó az adókötelezettség terjedelmére.

Az adó alapja:

39.§(2) Ha a vállalkozó több önkormányzat illetékességi területén végez állandó jellegű iparüzési tevékenységet, akkor az adó alapját – a tevékenységsajátosságaira leginkább jellemzően - a vállalkozónak kell a Htv. 3. számú mellékletben meghatározottak szerint megosztania. (3) Ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenységében az adót a tevékenység végzésének naptári napjai alapján kell megállapítani. Minden megkezdett nap egy napnak számít.

Adóelőleg megállapítása és az adó megfizetése

41.§ (1) A vállalkozó - a (4) bekezdésben foglaltak kivételével - a vállalkozók kommunális adójára és a helyi iparüzési adóra adóelőleget köteles fizetni.

Az adóelőleg-feltöltési kötelezettséget az Art. szabályozza. Ennek megfelelően a társasági adó feltöltési kötelezettség kiegészítésére kötelezett vállalkozónak a helyi iparüzés adóelőleget is ki kell egészíteni az adóév december 20. napjáig.

Az adóhatósági munka egyes kiemelt fázisai:

- a) adózók bejelentkezése alapján a törzsállomány karbantartása,
- b) adóalanyok körének egyeztetése (ez alapján folyamatosan, illetve szükség szerinti felhívása a kötelezettség teljesítésének pótlására):
- c) az I. félévi előlegfizetési kötelezettségről értesítés, befizetési csekk készítése, postázása.
- d) folyamatos személyes és telefonos tájékoztatás, segítségnyújtás a bevallások kitöltéséhez, egyeztetés a befizetett adóelőlegek összegéről, a folyószámla állásáról.
- e) a benyújtott adóbevallások ellenőrzése (alaki-tartalmi megfelelés); adatainak rögzítése (minden bevallást rögzíteni kell, a nullást is); az adóhatóság által feltárt bevallási hibák javítása, illetve a hibák javítására történő felszólítás küldése. Befizetésekhez csekk biztosítása. esetleges többlet-befizetés miatt kiutalási igények elbírálása, intézkedés (értesítés, bizonylat) a visszautalásról vagy átvezetésről.
- f) a teljes körű bevallás-feldolgozás után a hiányzó bejelentkezések és bevallások pótlására felszólítás.
- g) egyedi adóelőleg-módosítási, részletfizetési kérelmek elbírálása, határozathozattal elsőfokú adóigazgatási eljárás, illetve méltányossági eljárás keretében.
- h) felszámolási eljárás indulása esetén hitelezői igények bejelentése a felszámoló-biztos felé.
- i) fizetési hátralékok esetén felszólítás kiküldése, eredménytelenség esetén végrehajtási eljárás megindítása.

Tapasztalataink alapján megállapítható, néhány egyedi esettől eltekintve a „nagyadózók” fizetőképessége és készsége a törvényi előírásoknak megfelelő teljesen korrekt eljárást mutat. A kisebb adózók esetében változó a bevallási és fizetési fegyelem.

3. Talajterhelési díj

Törvény kötelező érvényű rendelkezése alapján 2016. május 1. hatállyal került bevezetésre. Azon adóalanyokat terheli, akik a kiépített közcsatornára nem csatlakoztak rá. A talajterhelési díj adónak minősül, önadózás keretében kell bevallani és megfizetni minden év március 31-én. Ezen adóbevétel nem képezi a folyó működési bevételek összegét, mivel elkülönített számlán kell nyilvántartani, jogszabály alapján felhasználása külön szabályozott.

4. Adók módjára történő behajtás:

Minden olyan esetben, amikor az alapjogszabály (pl. szabálysértési törvény) arról rendelkezik, hogy az adott jogszabály által előírt kötelezettség meg nem fizetése esetén azt

adók módjára kell behajtani, az Art. alapján – más hatóság megkeresésére – az érintett személy állandó lakóhelye szerint illetékes adóhatóságnak kell intézkednie a tartozás beszedése tárgyában a végrehajtásra vonatkozó szabályok szerint.

E körbe tartoznak többek között: a rendőrhatalóság által kivetett szabálysértési bírságok, közigazgatási bírságok, munkaügyi bírságok, jogalap nélkül felvett ellátások, megelőlegezett gyermektartásdíj, más önkormányzati adóhatóságok által kimutatott adótartozások.

A rendőrhatalóságok által kivetett közigazgatási bírságok behajtása esetén a bevétel 40%-a marad az önkormányzatnál, egyéb adók módjára történő behajtás bevételét (pl. munkaügyi bírság, gyermektartásdíj, stb.) a megkereső számlájára tovább kell utalni.

A behajtási eljárás folyamata a következő:

- az adós részére felszólítás, csekk küldése (tértivevényes iratként), eredménytelen kézbesítés esetén ismételt kiküldés,
- megkereső hatóság tájékoztatása a behajtás eredményéről vagy eredménytelenség esetén az ügy állásáról (közbenső intézkedés),
- Egészségbiztosítási Pénztár megkeresése eredménytelen behajtás esetén az adós foglalkoztatójának adatáról,
- végzés a munkabérből való letiltás érdekében (amennyiben adósnak van munkahelye),
- munkáltató határozattal történő kötelezése a letiltás elmaradása esetén, önkéntes teljesítés esetén végrehajtás bankszámlára,
- az adós bankszámlájára történő hatósági átutalási megbízás kiterjesztése,
- ingó foglалás (jellemzően gépjármű lefoglalása),
- beszedett összeg saját költségvetési számlánkra történő átvezetése, vagy más hatóság részére történő továbbutalása,
- megkereső hatóság végleges tájékoztatása az ügy lezárásáról.

Az előző időszakban már visszaküldött eredménytelenül zárult adók módjára történő behajtási ügyek folyamatosan újra visszakerülnek adóhatóságunkhoz.

Jellemző, hogy az ilyen behajtási ügyekben érintett adósok többsége letiltható jövedelemmel nem rendelkezik, lakcímén nem lakik, de olyan is előfordul, hogy az OEP nyilvántartásában szereplő adat téves, az adós már nem dolgozik azon a munkahelyen.

5. Késedelmi pótlék

Az Art. előírja, hogy az adó meg nem fizetése vagy késedelmes befizetés esetén késedelmi pótlékot kell fizetnie az adózónak, az eredeti esedékesség napjától számítottan. Az „Onkado” program a napi kamatot folyamatosan számítja, betérhelése egy évben egyszer és évvárás keretében történik.

Az adózók részére a késedelmi pótlék kiküldése minden évben megtörténik. Minden olyan esetben, amikor az adózóval egyeztetés történik, adóigazolást kér, vagy adóbehajtási cselekményre kerül sor, a pótlék megfizetése tárgyában is eljárunk.

6. Mulasztási bírság

A bejelentési és bevallási kötelezettség elmulasztása vagy késedelmes teljesítése az adózók terhére mulasztási bírságkivetésének lehetőségét helyezi kilátásba.

Az adóhatóság mérlegelési körébe rendeli annak alkalmazását a mulasztás súlyának, gyakoriságának és a körülmények vizsgálata alapján. Az önadózók többsége általában a törvényi határidőben teljesíti bejelentési és bevallási kötelezettségét, illetve az ügyintéző által megállapított hiányzó kötelezettséget a nyomtatvány megküldése vagy az első felhívás után

pótolják. Ez az ügyintéző és ügyfelek, könyvelők között kialakult jó és „korrekt munkakapcsolatnak” is köszönhető.

7. Hatósági bizonyítványok, adóigazolások

Az ügyfél kérelmére, különböző eljárásokhoz (pl. közbeszerzési eljárás, fuvarozói engedély, stb.) kell kiállítani az önkormányzati adóhatóságnak.

Kiállítása abban az esetben történhet, amennyiben az adózó folyószámlája tartozást nem mutat. Amennyiben valamilyen hátralék áll fenn, az adózónak be kell fizetnie (ez általában azonnal rendezésre is kerül). Eljárási határidő: 5 nap, de jellemzően az ügyfelek érdekében soron kívül, vagy legkésőbb a következő félfogadási napra elkészül a nemleges adóigazolás. Illetékköteles eljárás, az illetéket az adóhatóság által vezetett számlára csekken vagy átutalással kell befizetni, a beszedett államigazgatási eljárási illetéket negyedévente kincstári számlára kell továbbutalni.

2016. évben a kiállított hatósági bizonyítvány (adóigazolás) száma: 18 db, elutasított kérelem adóhátralék miatt nem volt, mivel az esetleg tartozással rendelkező adózó saját érdekében az nemleges adóigazolás kiállítása érdekében – egyeztetés után – rendezi kötelezettségét.

8. Adó- és értékbecslési bizonyítványok elkészítése

Adó- és értékbecslési bizonyítványok kiállítása hagyatéki eljáráshoz, gyámügyi eljárás, végrehajtási eljáráshoz és egyéb eseti közigazgatási eljáráshoz történik, az önkormányzat illetékességi területén található ingatlanokra vonatkozóan. A belterületi ingatlanok esetében ez személyes időpont-egyeztetés alapján az ingatlan külső- és belső megtekintése során történt adatfelvételre épül, az állami adóhatóság által korábban megadott átlagos értékadata, az ingatlan elhelyezkedése, állapota, beköltözhető vagy lakottsági foka és a helyben kialakult értékviszonyok arányosítása alapján.

2016. évben 64 db adó- és értékbecslési bizonyítvány került kiállításra.

9. Államigazgatási eljárási illeték

Az illetékekről szóló törvény értelmében azokban az esetekben, amikor az államigazgatási eljárás lefolytatásáért az ügyfélnek illetéket kell fizetni, az adóhatósági ügyintézők feladata az illetékkötelezettség megállapítása, előírása, a befizetéshez csekk biztosítás.

Illetékköteles eljárások:

- adó- és értékbecslési bizonyítványok kiállítása, kivéve az illetékmentes eljáráshoz szükséges iratokat (pl. gyámügyi eljárás, hagyaték eljárás),
- adóigazolások kiállítása (2016. január 1. napjától az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény mellékletének XXI. cím 4. pontja alapján az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott adóhatósági igazolások kiállítása illetékmentes.)
- méltányossági eljárás (magánszemély esetén illetékmentes, társas vállalkozások esetében 10.000,- Ft eljárási illetéket kell fizetni),
- jogorvoslati eljárások (fellebbezés, végrehajtási kifogás).

Az illetékkötelezettség elmaradása esetén az önkormányzati adóhatóság határozattal kötelezi az ügyfelet az elmulasztott illeték befizetésére. Az illeték befizetésének elmaradása esetén végrehajtási eljárással kell a hátralékot beszedni, túlfizetés esetén az adózó kérelme alapján intézkedni a visszautalásról. Tévesen illetékbélyegben lerótt illeték esetén az önkormányzati adóhatóság intézkedése vagy az ügyfél kérelme alapján az állami adóhatóság teljesíti a visszatérítést.

10. Adószámlák pénzforgalmi könyvelése

Az önkormányzati adóhatóságnak minden adónemre kiterjedően külön adóbevételi számlát kell vezetnie. A teljes pénzforgalom rögzítését is az adóügyi ügyintéző végzi. Az adóhatósági munka folyamatosságával biztosítják (határozatok, felszólítások, egyenlegközlők kiküldéskor) az adózók részére a befizetéshez szükséges csekket, mely az „Onkado” program használatával – kitöltött formátumban - készül.

Az adószámlák pénzforgalmi könyveléséhez 2016. évben – az adóügyi ügyintéző – az adószámlák vonatkozásában 369 db bankszámlakivonatot rögzített.

Az adóbevételek alakulása, összetétele, ezekre ható tényezők

A magyar adórendszerben a helyi adók léte egy kétszintű jogalkotás eredményeként áll elő. A helyi adóztatás közvetve az Alaptörvényből fakad, melynek 32. cikke (1) bekezdésének h) pontja értelmében a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről. A helyi adókból származó bevétel az önkormányzat sajátos működési bevételének részét képezi, ebből állami elvonás nincs. Ezen közterhek léte valójában az önkormányzatok alkotmányos és gazdasági önállóságának a záloga. A Htv. alapján a helyi adózás struktúrája három fő rendszerelemre épül, nevezetesen: vagyoni típusú adók, a kommunális adók és a helyi iparüzési adó. Az önkormányzat képviselő-testülete a helyi adók fajtáit és mértékét önkormányzati rendeletben állapíthatja meg. Csanádpalota Város Önkormányzatának feladatellátását a sajátos működési bevételek, támogatások, a helyi adók beszedéséből származó bevételek alkotják.

Az önkormányzati adóhatóság által beszedett központi adók (gépjárműadó), adóügyi jogkövetkezmények (késedelmi pótlék, bírság), adók módjára kimutatott helyszíni bírságok, szabálysértési bírságok 100%-a, a beszedett közigazgatási bírság 40%-a az önkormányzatot illetik meg. 2013. évtől a beszedett gépjármű adó 40%-a maradt az önkormányzatnál, a 60%-a központi költségvetés javára utalásra került, melynek nagysága 2016. évben: 6.376.976 Ft volt.

2016. évben az önkormányzat bevételei között **64.781 eFt-ot** képviselt az adóhatóság által beszedett helyi adók, átengedett központi adók, valamint a bírságok, pótlékok és egyéb sajátos bevételek összege.

Ennek részletezését az alábbi táblázat mutatja:

Adóbevételek alakulása:

Megnevezés	2014 .év	2015. év	2016. év
Helyi iparüzési adó	97.342 eFt	79.595 eFt	60.306 eFt
Földbérbeadásból sz.	38 eFt	83 eFt	57 eFt
Gépjárműadó	4.714 eFt	4.539 eFt	4.251 eFt
Késedelmi pótlék	582 eFt	228 eFt	143 eFt
Egyéb bevétel	21 eFt	100 eFt	12 eFt
Illeték	-	12 eFt	12 eFt

Megállapítható, hogy az önkormányzat működéséhez szükséges források jelentős része az adók beszedésével biztosított, emellett az adóügyi ügyintéző az állam által ide delegált más hatósági feladatokat is elvégez. A bevételek tervezése során egyik nagy bizonytalansági tényező a helyi iparüzési adóban a feltöltési kötelezettségek várható nagyságrendje: az adóalanyok által a december 20-i feltöltési kötelezettségre befizetett iparüzési adóösszege: 2014. évben 8.231 eFt, 2015. évben 7.979 eFt.

A hátralékok mellett jelentős az önkormányzati adóhatóságnál jelentkező túlfizetés nagyságrendje, 2015. december 31. fordulónapon összesen 5.034 eFt-ot, 2016. december 1.

fordulónapon összesen 7.560 eFt-ot képviselt, mivel a túlfizetések egy része még nem került visszafizetésre.

Hátralékkezelés, behajtási tevékenység

Az évek során az adózók adófizetési morálja, a fizetési nehézségek következtében bekövetkezett fizetési készség, és sok-sok egyéb tényező miatt nem csökken a kintlévőségek nagysága.

A 2016. évi hátralékkezelési munkafolyamatokat az alábbi táblázat foglalja össze:

Db	Munkafolyamat	Összeg eFt	Adónem	Behajtás eFt
10	Jövedelem letiltás	155	Iparüzési adó	123
			Gépjárműadó	8
			Késedelmi pótlék	25
263	Fizetési felszólítás	7783	Egyéb bevétel	7
			Idegen bevétel	215
273	összesen	7938	összesen	378

A beszedett ún. közadó-tartozások számszerűsített adatait az alábbi táblázat mutatja:

Megnevezés	Költségvetésnek átadott bevétel	Kimutató szervnek átutalt pénzüsszeg
Egyéb bevétel	6.768 Ft	-
Idegen bevétel	34.271 Ft	181.871 Ft

A más hatóságok által történő behajtási megkeresések igen munka- és időigényesek, ugyanakkor ezek egy jelentős része nem képezi az önkormányzat bevételét. Nagy részük hosszú időn át behajthatatlan, mivel a hátralékkal rendelkező magánszemélyek közül sok nem rendelkezik sem letiltható jövedelemmel, sem foglalható ingó- vagy ingatlan vagyonnal. Az adók módjára behajtandó köztartozás nem adható át végrehajtásra a NAV-nak sem. Ezeket a tartozásokat 5 éves elévülési idejükön belül nyilván kell tartani, és rendszeresen visszatérő munkafeladatként meg kell kísérelni a behajtást, valamint a megkereső hatóságokat a behajtás eredményéről vagy eredménytelenségéről levélben tájékoztatni is kell, mely a munkaráfordítás mellett költségkihatással is jár.

Kintlévőségek alakulása

Időpont	2015. december 31.		Összesen eFt	2016. év		Összesen eFt
	Előző évek e Ft	Tárgyévi tényleges e Ft		Előző év eFt	Tárgyévi tényleges 2016.nov. 30-ig eFt	
Iparüzési adó	1.953	1.905t	3.858	3.547	1.658	5.205
Gépjárműadó	601	292	893	677	991	1.668
Késedelmi pótlék	500	127	627	578	110	688
Egyéb bevétel	444	28	472	461	20	481
Összesen	3.498	2.352	5.850	5.263	2.779	8.042

2016. évben a kintlévőségek magukba foglalják az elévülő tételeket és a kis összegű 1.000 Ft alatti tételeket is. A tételek rendezésére a jövő év elején kerül sor.

Egyéb adóhatósági feladatok

Méltányossági kérelmek:

A kérelmek elbírálására vonatkozó jogszabályi háttérrel elsődlegesen az Art. tartalmazza. A méltányossági eljárás során az adóhatóságnak vizsgálnia kell az adózó, valamint a vele közös háztartásban élők jövedelmi- és vagyoni helyzetét, életkörülményeit. A tényállás teljes körű, minden szempontra kiterjedő tisztázása alapján kell döntést hoznia.

2016. évben benyújtott adómérséklésre/törlésre, illetve fizetési könnyítésre vonatkozó méltányossági kérelmek száma összesen: 7 db, melyből iparüzési adó törlése (telephely megszüntetés) iránti kérelem: 5 db, elutasítás 1 db, gépjárműadó mentesség: 1 db.

Adatszolgáltatás, programkarbantartás:

Az önkormányzati adóprogramot, az egyes programfrissítéseket a Magyar Államkincstár (továbbiakban: MÁK) leirata alapján az adóügyi ügyintéző tartja karban. A MÁK felé negyedéves zárás keretében történik a teljes körű adatszolgáltatás. Ez tovább bővült, külön részletes adatszolgáltatást kell biztosítani a beszedett gépjárműadó önkormányzat és Kincstár felé történő megosztásáról.

Adózók tájékoztatása, nyomtatványok biztosítása:

Jelentős hangsúlyt szeretnénk fektetni az adófizetők naprakész, minél teljesebb körű tájékoztatására. Ennek keretében tervezzük, hogy az Önkormányzat honlapján folyamatosan, ha szükséges ismétlődő jelleggel minden fontos adózással összefüggő információt közzétenni, ugyan így a Palotai Krónika hasábjain is tájékoztatni kívánjuk az aktuális adózási feladatokról, információkról a lakosságot és a vállalkozókat.

Tervezzük, hogy az Önkormányzat honlapján is legyen elérhető az adózással összefüggő bevallási nyomtatványok.

Az adóhatósági beszámoló összegzése

Az önkormányzati adóhatóságnak mindent meg kell tennie az adótartozások behajtása érdekében.

Megállapítható, hogy az eddiginél hangsúlyosabban kell kezelni a behajtási tevékenységet, mert a végrehajtási munka hosszú távon az adófizetési morál javulását eredményezheti. Csak a kitartó, folyamatos, rendszeres odafigyelést, rengeteg munkát igénylő végrehajtási tevékenységgel lehet pozitív eredményt elérni. Az is tény, hogy minden befizetési határidőt követően képződik újabb nagyságrendű lejárt tartozás, amelynek csökkentése naprakészséget, gyors reagálást, tapasztalatot és nagy munka-ráfordítást igényel. A behajtási munkafolyamat egyes időszakokban az ügyintéző leterheltsége miatt háttérbe szorul (évzárás, évnnyitás, az éves adókötelezettség megállapítása és az adózókkal való közlés, a helyi iparüzési adóbevallás határidőben történő feldolgozása).

Az adóhatósági ügyintézőre háruló feladatot - a változó jogszabályi háttérrel - napról-napra határidőben, naprakészen megoldani igen nehéz.

Igyekszünk az adóhatósági munkát a jogszabályok által körbezárt előírások és lehetőségek figyelembe vételével, az Önkormányzat Képviselő-testületének, az adózók megelégedettségének biztosítása mellett, a közigazgatás szolgáltató jellegét erősítő ügyfélbarát hivatali ügyintézés elvének szem előtt tartásával végezni.

Csanádpalota, 2016. december 9.

Kalászné Slajchó Edit
jegyző